

ספר קהלת פרק ג

(יא) אֶת הַכֹּל עָשָׂה יָפָה בְּעֵתוֹ גַּם אֶת הָעֵלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי
אֲשֶׁר לֹא יִמְצָא הָאָדָם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹקִים מֵרֵאשִׁי
וְעַד סוּף:

רש"י על קהלת פרק ג פסוק יא

(יא) יפה בעתו - בעת הטובה יפה הוא לבא תשלום שכר מעשה הטוב, ובעת הרעה ראויה היא לתשלום מעשה הרע. גם את העולם נתן בלבם וגו' - גם את חכמת העולם אשר נתן בלב הבריות לא נתן הכל בלב כל אחד ואחד, אלא זה קצת וזה קצת, כדי שלא ימצא האדם את כל מעשה הקב"ה לדעת אותו ולא ידע את עת פקודתו ובמה יכשל, כדי שיתן לב לשוב שידאג ויאמר היום או מחר אמות ולכך **כתוב כאן העלם חסר לשון העלמה** - שאם ידע האדם יום מיתתו קרובה לא יבנה בית ולא יטע כרם לכך הוא אומר שהכל יפה עשה בעתו: זה שיש עת למיתה דבר יפה הוא שסומך האדם לומר שמא עדיין עת מיתתי רחוק, ובונה בית ונוטע כרם וזו יפה שנעלם מן הבריות.